Nr. 35.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 1 MAJA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Z Grodna dnia 19 apryla.
(artykuł urzędownie nadesłany.)

Dzień dzisieyszy wystawił tuteyszey publiczności poruszający i rzadko wydarzyć się mogący widok; Jaśnie Wielmożny Jenerał od Infanteryi, wielu Orderów Kawaler, *de Lassy* rodem Irlandczyk, w powiecie Grodzieńskim osiadłość swoję mający, przedsięwziął ofiarować na rzecz Inwalidów kapitał pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrnych wynoszący. Dla przyznania tego daru, przybyłego do miasta Jenerała wprowadził do Sali Sądowey drugiego Departamentu, Cywilny Grodzieński Gubernator i Kawaler *Niemcewicz*, gdy nayprzód przeczytanym został Dokument, w którym wspomniony Jenerał wyraża, że uważając Rossyją za drugą swoję Oyczyznę, służąc w woysku Rossyyskiém lat 55, i odbywając tyle kampaniy, z niemałym zawsze uczuciem patrzał na tych swoich współtowarzyszów broni, którzy powracali z wojen pokaleczonymi, a widząc wielkiego z tylu rozlicznych czynów Monarchę swego, Alexandra Pierwszego, urządzającego, po skończoney ostatniey woynie lepsze opatrzenie tych pokaleczonych rycerzy, przez ustanowienie Komitetu Inwalidów, zagrzany ufnością do osób tę dobroczynnę ustawę administrujących, daję, daruję na rzecz Inwalidów pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrnych: jakoż sporządzony ku temu dokument na Sądzie Głównym podpisał i przyznał. Zgromadzeni na ten akt słuchacze, uwielbiając czyn ten tak wspaniały tego walecznego Jenerała, który przy szturmie fortecy Izmayłowa nay pierwszy wszedł na jey mury, przejęci naywyższém uszanowaniem dla Weterana, który w przódy nim wszedł w służbę Rossyyską, w woysku zagranicznym przez całą siedmioletnią służył woynę, odprowadzając go do pojazdu, błogosławieństwy swemi okrywali.

W gazecie, *Poczta Północna*, czytamy: „Orenburski gubernator wojenny, jenerał porucznik, *Essen*, otrzymał rozkaz, sprawować razem i cywilne interessa w gubernii Orenburskiey.

Temi dniami powrócił tu jenerał adjutant Jego Cesarskiey Mości, jenerał Porucznik, *Bałaszow*, który, jak wiadomo, posyłany był do *Stutgardu*, a potém był w *Paryżu* i *Bruxelli*.

W *Nieżynie* otworzoną została *Grecka Szkoła Alexandrowska*, która się ma utrzymywać kosztem zgromadzenia *Greków*, w mieście tém osiadłych. Obchód otwarcia uroczyście się odprawiał w obecności Xiążęcia *Repnina*, Gubernatora Wojennego małorossyyskiego, wielu jenerałów, urzędników i obywateli. Na Dyrektora tey Szkoły obrany został Grek Nieżyński *Jan Spirydonow*.

Szlachta i kupcy gubernii woronezkiey, którzy wielką gorliwość swoję ku oyczyznie okazali w ostatniey woynie, przez złożenie znakomitych ofiar na jey obronę, nową teraz uczynili ofiarę dla kwaterującego woyska: mąki żytniey, 14,154 czetwierti; krup, 1326 czetwierti; wódki 1,550 wiader; mięsa wołowego 500 pudow; i na szpital pieniędzy 600 rubli.

Liczba okrętów w *Rydze* do dnia 24go kwietnia, przybyłych 530, wyszłych 107.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny 3 r. 90 k.; dukat holl. 11 r. 15 k.; imperyał 38 r. 32 k.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 29 kwietnia.

Jako nowy dowód Oycowskiey troskliwości Nayjaśnieyszego Pana o ścisły wymiar sprawiedliwości dla nowych jego poddanych Królestwa Polskiego, podaje się z polecenia Namiestnika Królewskiego do gazet następna Odezwa Ministra Sekretarza Stanu, w celu, iżby doszła do wiadomości nietylko wszystkich Trybunałów i Sądów, lecz nawet wszystkich mieszkańców szczęśliwego kraju, berłu sprawiedliwego Monarchy podległego.

Minister Sekretarz Stanu.

Ma honor udzielić Namiestnikowi wolą Nayjaśnieyszego Pana, wypisaną, jak następuje:

Przy odczytywaniu rapportu tygodniowego Namiestnika z daty 3 (15) marca b. r., zastanowiło Nayjaśnieyszego Cesarza i Króla Jmci, iż Pisarz Sądu Policyi Poprawczey Obwodu Radomskiego, Komorowski, *na sześcio-miesięczne tylko więzienie skazanym został, za to, iż dwóch obwinionych, na śmierć przy indagacyi bić kazał.*

Uważał N. Pan, iż tak lekka kara bynaymniey odpowiadającą nie jest szkaradności zbrodni; iż dozwalać sobie okrutnego obchodzenia się z obwinionemi podczas Indagacyi, jest w gruncie wznowieniem tortury, wywołaney przez wszystkie Prawodawstwa, przez wszystkie ludy Europeyskie; iż sam ten uczynek, gdyby nawet i nie był za sobą pociągnął tak nieszczęśliwego wypadku, jakim jest śmierć dwoyga ludzi, na surowszą zasługiwałby karę.

Dalekim jest N. Pan od chęci nadwerężenia nienaruszalności wyroków Sądowych, i niepodległości sądownictwa, uroczyście przez siebie ustawą Konstytucyyną poświęconych, i które J. C. K. Mość uważa, jako głowniey szą warownią bezpieczeństwa osób i własności. Tém mniey, jest zamiarem J. C. K. Mości, odstępować od formalności niewinność zasłaniających, a będąc przekonanym, że Sędzia jedynie osnowy prawa i głosu własnego sumnienia słuchać powinien, uważałby N. Pan za zhańbionego tego, któryby innym dał się względom powodować. Lecz J. C. K. Mość opiekę swą Sądom i obwinionym zaręczając, nie może nigdy dozwalać bezkarności zbrodnię zachęcającey.

N. Pan mieć chce przeto, aby mu był zdany rapport, obeymujący wszelkie szczegóły względem processu Pisarza Komorowskiego, *i przywodzący prawa, wedle których był sądzonym, i okoliczności przestępstwu jego towarzyszące. J. C. K. Mość pragnie, iżby, jeśli prawa dozwalają prawnego zaradzenia, Urząd Publiczny starał się ile możności o sprostowanie tego nadużycia, ścigając kogo wypada. Lecz, jeżeli nadużycie wypływa z niedostateczności praw i procedury, jest życzeniem N. Pana, aby wszelkie tego rodzaju przypadki, starannie zebrane zostały, w celu, aby przewidziane znalazły zaradzenie w nowey organizacyi Sądownictwa, jako też i w układzie projektów praw i Kodexów, jakie pod roztrząsanie Seymu poddane będą, i aby nie stawały się nadal pochopem do podobnych nadużyć, którym zapobieżeć należałoby za pomocą przepisów jasnych, wyraźnych i do potrzeb kraju i teraźnieyszey jego cywilizacyi Stanu zastosowanych, a zdolnych zapewnić śpieszny i bezstronny wymiar sprawiedliwości.*

J. C. K. Mość spodziewa się, że naylepszy dał dowód uszanowania swego ku trwającym ustawom, a szczególniey ku niepodległości Sądów, nakazując środki, przez które nie chce pozbawiać potępionego żadnych dobrodzieystw pra-

wa, w przypadku, gdzie oczywiście lekkość kary nie odpowiada ciężkości przewinienia.

Petersburg, dnia 3 (15) kwietnia 1817 roku.

(podpisano) *Ignacy Sobolewski.*

Radca Sekr. Stanu Jenerał Brygady.

(podpisano) *Kossecki.*

Dokończenie Postanowienia Namiestnika Królewskiego, o Giełdzie w Warszawie.

TYTUŁ IV. *O wewnętrznem urządzeniu Giełdy.*

Artykuł 62. Ma bydź ustanowionych czterech Starszych i jeden Sekretarz Giełdy, których obiorą Bankiery i Kupcy, wyrażeni w art. 9tym, i wywód słowny wyboru Prezydentowi miasta podadzą. Art. 63. Starsi ci przestrzegają porządku Giełdy: — w razie uchybienia przepisom postanowienia tego, donoszą o tém Prezydentowi miasta, który co wypada dopełnia. Art. 64. Urzędowanie Starszych Giełdy dożywotne jest i bezpłatne. Mogą jednak złożyc one każdego czasu za trzymiesięcznem poprzedniem oświadczeniem, w którym razie na mieysce wychodzących nowe wybory nastąpią. Art. 65. Sekretarz utrzymuje rejestraturę, i odbywa wszelkie czynności piśmienne Giełdy, zostaje pod kierunkiem Starszych. — Przy rozpoczęciu obowiązków swych składa przysięgę na ręce Prezydenta miasta, od którego instrukcyą do sprawowania swych obowiązków odbierze. — Sekretarz Giełdy jest dożywotnie ustanowiony; pobierać ma płacę, jaką Prezydent miasta wyznaczy na wniosek Starszych Giełdy z funduszu w artykule trzecim wyrażonego. Art. 66. Giełda otwartą jest dla wszystkich, niewyłączając cudzoziemców; Policya upewni łatwe do niéy wniyście; wewnątrz jak naydogodniey dla handlujących ma bydź urządzona. Art. 67. Prezydent po wysłuchaniu Starszych, oznaczy dnie i godziny odbywania się, otwarcia i zamknięcia Giełdy. Art. 68. Urzędnicy Policyyni przestrzegać mają, ażeby prócz osób przez Nas mianowanych nikt czynności Meklerów wewnątrz ani zewnątrz Giełdy nie sprawował. Art. 69. W przypadku uchybienia artykułowi poprzedniemu urzędnicy policyyni lub Starsi Giełdy doniosą o tém Prezydentowi miasta, który po sprawdzeniu rzeczy i wysłuchaniu obwinionego, zabronić mu może policyynie wniyścia do Giełdy; w razie powtórzenia, uznany będzie na zawsze za niezdatnego do sprawowania urzędu Meklera, nadto, podpadnie karom wyrażonym w art. 22.

TYTUŁ V. *O cedułach kursu i cedułach ceny.*

Art. 70. Po skończoney Giełdzie Mekler każdy wexlowy Starszym Giełdy podaje wiadomość, w jakim kursie wexle i gatunki pieniędzy były ofiarowane, wiele za nie dawano, i na jak duże summy rzeczywiście układy stanęły. Art. 71. Takąż wiadomość po odbytey Giełdzie złożą Starszym Giełdy meklery towarni, na jaką cenę towary ofiarowane były, i wiele za nie dawano? oraz odmiany, jakie w ogólności przy towarach i cenach ich zayśdz mogły, doniosą. Art. 72. Starsi Giełdy z zebranych tych wiadomości ułożą ceduły kursu (Curs-Zettel) i ceduły cen towarów (Preiss-curant), które, gdzie należy, rozdać polecą. Art. 73. Za podawanie innego kursu, lub innych cen, niż były rzeczywiście, meklery podpadną karze policyyney trzydziestu złotych polskich na rzecz Szpitalów za każdem uchybieniem, co nie tamuje kar prawnych, oraz wynagrodzenia szkód stronom, do którego są obowiązani. Art. 74. Wyrażone w artykule 72 ceduły kursu i ceduły cen Sekretarz Giełdy w księgę do tego służącą zaciąga, która w rejestrze Giełdy składaną będzie. Art. 75. Starsi Giełdy przedsięwezmą potrzebne środki, ażeby kurs wexlów, jakiby miały po głównieyszych miastach handlowych obcych krajów, dla tuteyszego kupiectwa urzędownie był ogłaszany. Art. 76. Urządzenia krajowe handlu dotyczące, niemniey nadeszłe z zagranicy wiadomości handlowe, staraniem Starszych Giełdy ogłaszane i wywieszane będą. Art. 77 Fabrykanci i Artyści krajowi tamże płody i wynalazki swoje obwieszczać mogą, za udaniem się do Starszych Giełdy. Art. 78. Prezydent miasta Warszawy wydać może wewnętrzne urządzenie Policyi Giełdy i meklerów, w czémby postanowienie ninieysze rozwinąć lub dopełnić okazało się potrzebném na wniosek Starszych Giełdy, z zatwierdzeniem Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi. Uskutecznienie postanowienia tego Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy. Działo się w *Warszawie* na Posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 12 kwietnia 1817 r.

(podpisano) *Zajączek.*

Minister spraw wewnętrznych i Policyi,

(podpisano) *T. Mostowski.*

Radzca Sekretarz Stanu Jenerał Brygady,

(podpisano) *Kossecki.*

Królewskie Towarzystwo Warszawskie Przyjaciół Nauk, d. 30 kwietnia odprawiło publiczne posiedzenie. Prezes w mowie zdawał sprawę z czteroletnich prac Towarzystwa, i uwiadomił, że dzień 30 kwietnia będzie odtąd dniem dorocznych posiedzeń publicznych, na uwiecznienie pamiątki i wdzięczności dla N. Cesarza Jmci i Króla, który w dniu tym Towarzystwo patentém Swoim łaskawie udarować i tytuł Królewskiego Towarzystwa potwierdzić raczył. Późniey opis tego posiedzenia umieścimy w gazecie naszey.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Prussy

Z Berlina dnia 26 kwietnia. Onegday odprawiła się wielka parada całey tuteyszey osady. Gdy woysko ciągnęło przed Monarchą i przyszła koley na Brandeburski pułk kiryssyerów, W Xiążę Rossyyski, *Mikołay*, ubrany w mundur tegoż pułku, poskoczył na przeciwko niego, i sam osobiscie prowadził go przed Królem, który kilką dniami pierwey dał rzeczony pułk W. Xiążęciu. Wieczorem grano na wielkim teatrze opery w obecności dworu i W. Xiążęcia *Mikołaja* operę *Wozwoda*; dano także pierwszy raz balet: *Zefir* i *Flora*.

Baron *Alopeus*, Poseł Rossyyski przy dworze tuteyszym, dał d 23 b. m. świetny bal, który Monarcha z rodziną i W. Xiążę Rossyyski *Mikołay* obecnością swoią zaszczycili. Wczoray wieczorem dał Xiążę Pruski *Henryk* wspaniały bal dla W Xiążęcia Rossyyskiego, *Mikołaja* — Jenerał Porucznik Rossyyski *Kutuzów* wyjechał ztąd do *Petersburga*.

Królestwo Wirtemberskie

Piszą ze *Stutgardu* pod 18tym kwietnia: Stany zebrały się tu wprawdzie w przeszłym tygodniu, lecz ieszcze nie miały sessyi. Wydziały ich ttoli są czynnemi. Na pierwszey dziś po świętach Wielkonocnych sessyi, zatrudniaią się Stany obmyśleniem sposobu zaradzenia nędzy mieszkańców kraiowych, przez utworzenie towarzystw dobroczynności. Cofnęły Stany żądanie swoie, aby bez obecności taynych Radców odprawiać mogły szczególne posiedzenia, utrzymywać ich protokół, i stanowic iakie uchwały.

Austrya

Poseł Angielski, który przed przybyciem tu Xiężney *Wallii*, wyiechał do *Kittsee*, powrócił po jey wyieździe. Wspomniona Xiężna nie była wcale u dworu naszego. Myśli ona sprzedać piękną swoię maiętność *Gorovo* nad ieziorem *Como*, którą wspaniale na mieszkanie dla siebie wyporządzić kazała.

Spodziewamy się wkrótce urządzenia, na mocy którego urzędnicy kraiowi, cywilni i woyskowi maią od 1 maia r. b. pobierać część płacy w pieniądzach konwencyynych.

Dnia 9 b m. zaczęto tu ubogich ludzi używać do publicznych robot kosztem towarzystwa dobroczynności Blizko 2000 ludzi zatrudniono częścią naprawianiem zburzonych przez Francuzów

cańców, częścią zupełném ich rozwaleniem i zrównaniem. Każdy robotnik dostaie codzień po ryńskim papierowemi pieniędzmi, i oprócz tego 6 graycarów na chleb. Toż samo dostaią nawet w niedzielę i święta, chociaż nie robią.

Dyamenty, w które oprawiono wizerunek Królewica Portugalskiego, przesłany w podarunku Arcy-Xiężniczce Austryackiey *Leopoldynie*, szacowane są 100,000 dukatów.

Cesarskie fregaty *Austryia* i *Agusta*, które d. 9 b. m. z *Tryjestu* były wypłynęły, musiały nazaiutrz przez cały dzień i noc dla przeciwnych wiatrów krążyć wzdłuż brzegow *Istryi*, poczém że d. 11 b. m. tak gwałtowna burza północno-wschodnia napadła, iakiey naystarsi marynarze nie pamiętaią. Wiatr był tak straszny, iż ieden z wielkich masztów *Austryi* nie mógł iuż dłużey wytrzymać natarczywości iego, i złamał się około południa. Dopiero ku wieczorowi uśmierzyła się burza, i dozwoliła zarzucić kotwicę. Noc przeszła spokoynie; ale wiatr lądowy przeszkodził *Austryi* zawinąć zaras zrana do *Fassany* lub *Poli*, dla jey naprawienia. Fregatę *Augustę* mocniey ieszcze uszkodziła burza i wszystkie iey maszty popsuła; zawinęła ona do *Chiozza*. Dowódca fregaty *Austryi*, Pułkownik i Kapitan fregatowy, Kawaler *Pasqualigo*, bardzo zdatny i doświadczony marynarz, okazał w tém niemiłem zdarzeniu naygodnieyszą podziwienia przytomność umysłu, a cała osada okrętowa wspierała go z naychwalebnieyszą gorliwością, zręcznością i punktualnością. Za kilka dni naprawioną będzie poniesiona szkoda, a obiedwie fregaty odprawiać będą daley żeglugę do *Brazylii*.

Turcya.

Według naynowszych wiadomości z *Konstantynopola* pod d. 24 marca, pozachodziły tam *ważne odmiany ministeryalne*: *Reis-Efendi*, czyli Minister Spraw zagranicznych, *Mihamed Seida-Efendi* (którego podczas ostatniego pożaru W. Sułtan obecnością swoią w domu iego zaszczycił), dawszy ieszcze dnia 17go marca na cześć Deputowanego z *Buchary* ucztę dla nayznakomitszych Współczłonków Ministeryum, został od pomienionego Ministrowstwa (które d. 8go czerwca 1814 objął, a zatem nie spełna 3 lata piastował), nagle oddalonym. Następcą iego iest *Mohamed Salyh Dschanib-Efendi*, tenże sam, który ieszcze podczas wtargnienia Francuzów do Egiptu, a późniey w roku 1808 przez ciąg owoczesney woyny *Porty* z *Rossyą*, mieysce Ministra Spraw zagranicznych, a to, obydwoma razami tylko przez krótki czas, zastępował. W tymże samym czasie wstąpił także *Bofoklu Musztafa Masher Efendi* znowu do Ministerium, i otrzymał naywyższy zarząd departamentu Przychodów. Były pierwszy *Defterdar* (Minister Przychodów) oczekuie tak, iako i *Seida-Efendi*, dalszego przeznaczenia. Urząd *Czausz-Baszy*, czyli Marszałka Państwa, otrzymał *Erib-Hussein-Efendi*, dotychczesny *Kumbarad-Chane-Nasir* (Dozorca korpusu bombard erów), a *Soliman Efendi*, który niedawno z swoiego poselstwa z *Tehranu* powrócił, otrzymał urząd małego Ministrza prosb (*Kutschuk Teskeredszy*) wakuiący po wystąpieniu *Akta Efendi*.

Dnia 24go marca było wielkie nadporządkowe zgromadzenie Rady u *Scheich ol-Islama*, czyli *Muftego*.

Wiadomości Konstantynopolitańskie o publicznym stanie zdrowia, są zaspokaiaiące. W *Smyrnie* zdarzaią się weiąż ieszcze częste przypadki zapowietrzenia, a także i we wsi *Maita* pod *Dardanelami*, pokazały się ślady morowey zarazy.

Anglia.

(z gaz. berl. i hamb.) *Londyn, dnia 18 kwietnia.* W *Brighton*, d. 16, wszystko iuż było w pogotowiu, do powrotu Xięcia Rejenta do *Londynu*. Ale za przybyciem iednego z gońcow królewskich wszystko wstrzymaném zostało. Zjazd nawet, który miał być u dworu Xcia Rejenta d. 17, odłożony został na dzień 21szy.

P. *John Quincy Adams* mianowany iest amerykańskim sekretarzem Stanu, P. *W. H. Cranfurd* drugim sekretarzem Stanu, P. *Shelly* Sekretarzem woiennym, a P. *Crowinshield* dyrektorem marynarki. Pan *Rush* przybędzie na miesce Pana *Adams*, iako Poseł Amerykański, do Londynu. Miasto *Washington* uchwaliło poselstwo ze złożeniem podziękowania byłemu Prezydentowi.

Fregata angielska *Active*, dowództwa Kapitana *Cartonright*, przybyła do *Havannah*, dla otrzymania wynagrodzenia od tamecznego gubernatora za zrabowanie angielskiego okrętu *Tay*, który ładowany był pieniędzmi i przez okręt ieden hiszpański zrabowany został. Kapitan, który na fregacie przywiózł z sobą oficerow okrętu *Tay*, żądał zupełnego zwrotu pieniędzy i rzeczy zabranych. Gubernator oświadczył, iż uskutecznienie tego żądania przechodzi iego władzę.

Odebrane z *St. Thomas* wiadomości o stanie *Venezueli* są nader okropne. Powstańcy i rojaliści morduią nawzaiem kobiety i dzieci. Sama anarchia panuie. Każdy szuka łupu.

Podług wiadomości z *Indyy Zachodnich* przybyło tam znowu wiele oficerow francuzkich, chcących zaciągnąć się do służby powstańcow Ameryki południowey. Z *Bordeaux* przybyło tam 30,000 strzelb. Dawnieyszy ieden Adjutant *Murata* był na czele awanturnikow.

Dnia 14 zgromadziła się Izba niższa, dla rozpoczęcia posiedzeń swoich. Odebrano list mówcy, w którym donosi, że iest chorym, i że nie może sprawować swego obowiązku. Poczém Izba, oświadczywszy żal swóy z tego wypadku, odroczyła posiedzenie do 24go. Izba wyższa odprawiła pierwsze posiedzenie d. 16 — Mówią, że mówca Izby niższey i Lord Kanclerz Izby wyższey złożą swoie urzędy — Lord *Castlereagh* cierpi ciągle na swoię skaleczoną nogę; szwank ten odniosł w *Paryżu*, przypatruiąc się wyścigom konnym, uderzony został od konia w goleń. Przebywa on dotąd w maiętności wieyskiey, *Cray*, w hrabstwie *Kent* — Hrabia Münster wyiechał z *Londynu*.

Dnia 1 stycznia t. r. stan woyska naszego był następny: W kawaleryi 1386 oficerow, 1698 sierżantow, 317 trębaczow, 839 kowalow, 20,477 żołnierzy, 17,417 koni. Gwardya piesza liczyła 348 oficerow, 312 sierżantow, 161 doboszow, 6182 żołnierzy. W Piechocie 7283 oficerow, 7534 sierżantow, 3374 doboszow, 116,820 żołnierzy. W ogóle 9017 oficerow, 9614 sierżantow, 3852 doboszow i trębaczów, 339 kowalow, 143,479 żołnierzy, 17,417 koni. — Goniec stanu, P. *Caye*, przybył tu z depeszami z *Petersburga*.

Dzisieyszy numer gazety *Kuryera*, zawiera następuiący artykuł: „Donosiliśmy w poniedziałek, że zawarty został traktat między rządem Brazyliyskim, a niepodległymi *Montevideyskimi*, i że ci ostatni ustąpili część terrytoryum, za postąpione dla siebie od Rządu Brazyliyskiego nader zyskowne warunki. Nie mamy żadney przyczyny powątpiewać o prawdzie tego doniesienia: albowiem ostatnie nawet wiadomości z *Madrytu* przemawiaią o związkach Portugalczykow z niepodległymi.„

Gazeta ministeryalna zaprzecza wyraźnie tey pogłosce, iż iakoby *Sir George Cockburn* ma płynąć z eskadrą angielską do *Ameryki południowey*, dla pośrednictwa między Hiszpanią i Powstańcami.

Uznanie naszey władzy opiekuńczey nad wyspami *Jońskiemi*, tym sposobem z *Portą Ottomańską* ułatwione być miało, że *W. Brytania* odstąpiła dla niey P.

siadłość leżącego na stałym lądzie w *Albanii* miasta *Parga*.

Gdy *Józef Bonaparté* przybył do *Ameryki*, poseł hiszpański, Kawaler *Onis*, wydał okolnik do konsulów i władz hiszpańskich, względem skarbow, które z sobą przywiozł, i względem związkow, w iakie weyśdź może.

Młody *Watson* z szewcem, u którego się ukrywał w Londynie, przybył do *Ameryki*.

Spostrzeżono, że igła magnesowa od 18 miesięcy nie ciągle się zbliża do północnego kierunku swego.

Słychać, iż stronnicy oppozycyyni chcą zaraz przy zebraniu Parlamentu po świętach powstać przeciwko ministrom, szczególniey ze względu na interessa skarbowe. Uwiadomieni o tém Ministrowie, szukaiąc ocalenia w większości kresek, posyłaią przyiaciołom swoim bilety, z prośbą, aby się licznie na sessyą zgromadzili.

Czytamy w dzienniku tuteyszym *Thimes*, iż Anglia cierpi na zbyteczną ludność. Zagraniczne pieniądze utrzymywały woysko francuzkie, zagraniczny handel żywił rzemieślnika angielskiego. Handel Angielski, kwitnący podczas woyny, ustał z woyną, po pokoiu rozpuszczono robotnikow tak, iak żołnierzy francuzkich. Lecz ci, powróciwszy do Francyi, składaią część 25ciomilionowey ludności, którey potrzeby nie bardzo powiększyli, i którey ogrom nie czuie tego ciężaru. W Anglii zaś, maiącey 10 do 12 milionow, rachować można przeszło 500,000 przybyłych ludzi, którzy, niemaiąc roboty, z samey tylko żyią iałmużny. A następnie wycieńczaią się tym sposobem siły mieszkańców. Trzeba obmyśleć nowy zarobek dla takiego mnóstwa zgłodniałych ludzi. Nie źle byłoby, aby rząd założył nową osadę, do którey byłby naydogodnieyszym przylądek *Dobrey Nadziei*, gdzie dosyć iest ziemi na wyżywienie tysiącow ludzi.

Znayduie się tu kilku Ajentow powstańcow południowo-amerykańskich; staraią się szczególniey przynęcić oficerow połowę płacy biorących, co im dosyć pomyślnie idzie. Sądzą nawet, iż Lord *Cochrane*, biegły Admirał, uda się do *Buenos-Ayres*, i obeymie dowództwo na mieyscu Kommodora *Brown*, który ściągnął na siebie niechęć tamecznego rządu; bo gdyby tylko iako podróżny chciał zwiedzić Amerykę, nie potrzebowałby kupować okrętu do żeglugi swoiey. (Inni mówią, iż pozostanie w Anglii, gdyż nie ma pieniędzy na zapłacenie okrętu.) Do ostatniego zwycięztwa, które powstańcy mexykańscy odnieśli, przyłożyli się naywięcey strzelcy z *Kentuki* w północney Ameryce.) Dowódzca ich, Pułkownik *Gillospie*, został za to Jenerałem. Gazeta wychodząca w *Kadyx*, umieściła urzędową listę 43 znakomitych powstańcow, których powieszono, lub obróconych plecami rozstrzelano. Znayduie się między nimi Kapitan morski *Villavivancio*, którego wysłano dla uspokoienia zbuntowanych mieszkańcow, a który potém przeszedł na ich stronę. Dziennik tuteyszy *Morning-Chronicle* zapewnia, iż ma listę 172 osób, które podobnegoż losu doznały, oprócz 600, których Jenerał *Morillo* w *Nowey-Grenadzie* stracić kazał. Zdaie się atoli, iż rząd Hiszpański większą teraz okazuie łagodność, a przynaymniey w *Madrycie* wyszło pod okiem rządu pismo, w którem wyrażono, aby większą nadano wolność osadom, i pozwolono im rozwinąć swoie siły pod opieką Hiszpanii. Zdaie się oraz, iż Hiszpania odstąpi *Florydy* Zjednoczonym Stanom Ameryki za wynagrodzeniem pieniężném.

N i e m c y

Czytamy w gazecie wychodzącey w *Munich*, iż w niższey Austryi, w okolicach *Ried*, Xiądz nazwiskiem *Peschel*, fanatyk, mowami swoiemi tak zapalił umysły wieśniaków, iż gromadami biegaią za nim i nauki iego słuchaią. Niewiadomo z pewnością iaka iest ta nauka; musi bydź atoli niebezpieczną; słychać bowiem o zaszłych okropnych scenach, i o wydanym przez rząd Austryacki rozkazie, ażeby woysko wyszło przeciwko gromadom ludu, które blisko 12,000 osób wynosić maią Twierdzą, że owego Xiędza poymano i osadzono już w więzieniu.

Królestwo Lombardzko-Weneckie

Rząd kraiowy *Lombardzki* ułożył porownawczą tabellę ludności Prowincyy *Lombardzkich* w latach 1814 i 1815, z którey się okazuie, że w roku 1815 dziewięć prowincyy tamecznych, mianowicie: *Medyolan*, *Mantua*, *Brescia*, *Kremona*, *Bergamo*, *Como*, *Valtelina*, *Pavia* i *Lodi* z *Cremo*, 2,179,825 mieszkańców liczyły. Liczba narodzonych wynosiła w pomienionym roku 80,230, a zmarłych 78,068. Małżeństw zawart. 15,411. Ludność przenosiła ową z roku 1814go o 3275 dusz. Proporcya narodzonych do całey ludności, miała się iak 1 do 27, a zmarłych iak, do 28.

S z w e c y a

Pisma publiczne paryzkie umieściły następuiące szczegóły o wypadkach w *Sztokolmie*: — „ Kucharz Francuz, służący u traktyernika *Lindbom*, sądził, iż kilka znakomitych osób rozmawiało o bliskiém otruciu Królewica Szwedzkiego i Xiążęcia *Oskara*, syna iego; doniósł o tem swoiemu Panu, a ten znowu zwierzchności. Pokazało się potém, iż kucharz nie umieiąc dobrze po szwedzku, wziął wyrazy *giftermal* i *gifta*, znaczące *ślub* i *ożenienie*, za *gift* i *forgifta*, znaczące *truciznę* i *otrucie*. Rozeszła się wieść, iż truciznę miano zadać w napoiu, który Królewic na śniadanie pije; lecz służący, na których padało podeyrzenie, dowiedli swoiey niewinności, gdy sami ów napoy wypili. „

Królestwo Haity.

Czytamy w jednym z Dzienników Paryzkich, iż Rzeczpospolita *Haiti*, pod rządem Prezydenta *Pethion*, iest w daleko lepszym stanie, aniżeli Królestwo *Haiti* pod *Chrystophem*. (Pierwsza składa się z południowey, a drugie z północney części dawnieyszey Francuzkiey czyli zachodniey wyspy *St. Domingo*. Rozdziela ie równina *l'Archaie*, którą uznano za neutralną. *Pethion* stara się o oświatę mieszkańców; zakłada szkoły, i oświadczył, iż radby poznać dokładniey używany we Francyi sposób uczenia, (zapewne Lankasterski), i wprowadzić go do swoiego kraiu. Przyjąłby chętnie iednego lub kilku biegłych w tey mierze nauczycieli.) — „ Dziwić się należy (przydaie Gazeta Berlińska) „ iż pisma publiczne Paryzkie wspominaią o Rzeczypospolitey i Królestwie *Hayti*.

Ameryka Hiszpańska.

Cała ludność osad Hiszpańskich w Ameryce południowey wynosi 15 do 16 milijonów dusz. Zbuntowały się tam: *Buenos - Ayres*, *Tuccuman* i *Paraguay*, maiące 1,300,000 mieszkańców; *Caraccas*, milijon mieszkańców; *Texas*, *Oaxaca*, część *Vera Crux* i *California*, milion mieszkańców; nakoniec część *Panami*, 40,000 mieszkańców. Pozostały wiernemi Królowi: *Mexyk* w większey części maiący 5 milijonów mieszkańców; *Guatimala*, 1,500,000; *Nowa Grenada*, 1,400,000; *Lima*, 1,500,000; część *Peru*, 1,200,000; *Chili*, 900,000; *Cuba*, *Porto - Rico* 900,000, mieszkańców. Liczą zatém powstańcy 3,340,000 ludności, a prowincyje Królewskie, 12,460,000

Od początku tego roku wypłynęło z portu *Kadyxu* 3000 wóyska do *Hawanny* i innych osad Hiszpańskich. Wielka wyprawa pod Jenerałem *Odonnell*, maiącym główną kwaterę w *Santa Maria*, składa się z 15,000 żołnierzy. Jazda wsiądzie na okręty bez koni.

Dozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 35.

WILNO DNIA 1 MAJA 1817 ROKU.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Niderlandy.

Bruxella, *dnia 20 kwietnia.* Król i Xiążę następca tronu przybyli do *Hagi*, gdzie się odprawiały popisy woyskowe.

Pan *Santine*, dawnieyszy odzwierny gabinetowy *Bonapart go*, przybył tu z *Londynu* d. 15; odwiedził, iak iedna z tuteyszych gazet donosi, niektóre ze znakomitszych osób, należących do liczby stronnikow dawnieyszego swego pana, i udał się potém w dalszą drogę, przez *Leodyum i Moguncya* do *Monachium i Włoch.* Ma on, iak dodaią, odwiedzić znacznieyszych stronnikow Bonapartego na stałym lądzie, a mianowicie chce się udać do *Parmy.* Policya londynska, iako i tuteysza, niespuszczały go z oka. Pasport, iaki wziął w *Anglii*, wydany iest do *Włoch.* Ciekawą iest rzeczą, czyli on tam doiedzie.

Wychodząca tu gazeta angielska, *The Pilantropist*, zawiera, co następuie: „Rząd angielski odkrył związek listowy między *Napoleonem* i iego stronnikami w *Europie.* Plan był bardzo dowcipny i nowy. Pani *Bertrand* otrzymała z miasta iednego z południowey Francyi kosztowną muslinową suknią. Kwiaty i rozmaite figury zdobiące tę suknią, każde z nich miały oddzielne znaczenie. Ale wiozący ią, młody ieden człowiek, który od niedawnego czasu znowu się w Anglii znayduie, wydał ministeryum angielskiemu, klucz do tego nowego pisma hieroglificznego.„

Francya

(*z gaz. berl. i Korr. h mb.*) *Paryż*, *dnia 19 kwietnia.* S. p. Siostra Królewska, *Marya Klotylda Xawiera*, Królowa sardyńska, ma bydź kanonizowaną.

Dnia 15 t. m., wieczorem o godzinie 9, przybył tu Xiążę *Orleans* ze swoią małżonką. Orszak iego składa się ze 25 osób, między któremi znayduią się: Hrabia *Aldegonde* i Baronowie *Athale i Montmorency.* Dnia 17 o południu Xiążę i Xiężna przedstawiani byli Królowi. Xiążę miał na sobie mundur ieneralski. Potem byli z odwiedzinami u osób familii Królewskiey — Tegoż dnia po południu zgromadzili się ministrowie u Króla i blizko 6 godzin bawili — Xiążę *Talleyrand* wyiechał do *Valencay.*

Minister woyny miał iuż ułożyć i podać Królowi nową organizacyą administracyi woyskowey. Urzędy Ordonatorow, Kommissarzy woiennych, Inspektorow popisowych i t. p. maią bydź zniesione; a na ich mieysce będą ustanowieni Jeneralni Intendenci, Intendenci i Podintendenci.

Na pogrzebie Marszałka *Masseny* znaydowało się więcey 200 jenerałow i sztabs-oficerow.

Sędzia pokoiu w *Rochelle*, P. *Biret*, napisał dzieło o edukacyi przeciw *Rousseau*, i dał temu dziełu tytuł, *Emil poprawiony (l'Emile corrigé)* — Biskup Gandawski przebywa teraz w *Burgundyi*, w maiętności wieyskiey pod *Beaune*, i wkrótce się ztamtąd uda do *Rzymu.*

Donoszą z *Bordeaux*, że w poniedziałek wielkonocny zaszły w mieście tém rozruchy między professyonistami. Pewny młody człowiek na ulicy ś. *Katarzyny* gwałtem był porwany, do iednego domu zawleczony i przez wielką liczbę ludzi, którzy siebie *towarzyszami wolności* mianuią, skrzywdzony został. Straż pospieszyła na ratunek, rozpędziła burzycielow spokoynosci i 33ch z nich poymała, ktorzy teraz pod sąd oddani bydź maią.

Otworzono znowu tuteysze Muzeum, które rzeczami sztuk, sprowadzonemi z różnych zamkow tak dalece napełniono, iż co do liczby wyrownywa będącemu za rządu *Bonapartego.* Jest w nim przeszło 1100 obrazów nayslawnieyszych malarzy z różnych szkół, i 350 sztuk robot snycerskich; z tych naypięknieysze pochodzą ze zbioru rodziny *Borghese*, kupionego przez *Bonapartego*

W roku 1707 kupił P. *Chateaubriand* zniszczony dom wieyski w *Aunay*, niedaleko *Chatenau*, i pięknie go wyporządził; teraz puszcza go na loteryą, złożoną z 90 biletow, z których każdy kosztuie 1000 franków.

Ameryka Hiszpańska.

Nadeszły do *Londynu* prostą drogą wiadomości od rzeki *la Plata*, dochodzące do ostatniego grudnia r. z. interesa tameczne znaydowały się wciąż ieszcze w wielkim nieładzie i niepewnosci. W żadney z dotądczesnych woien, nie były sprawy tak zawikłane, a działania tak rozliczne, iak w woynie, którey teatrem iest teraz *Ameryka Hiszpańska.* Na tym teatrze widać *Hiszpaniią*, *Powstańcow*, *Artygasa*, który *podniosł bunt* przeciwko powstańcom na południowym brzegu *la Plata*, nareszcie *Portugalczykow* uderzaiących na *Montevideo*, a nie działaiących w porozumieniu z *Hiszpanami* w *Europie*, ani też nie zostaiących w przymierzu z demokracyynym Rządem kraiu *Buennos-Ayres.* (Dziennik *Frankfortski* donosi powtórnie, że według prywatnych wiadomości *Paryzkich*, Portugalczykowie pod Jenerała *Lecora* dowództwem, *Montevideo* zdobyli.)

W tymże czasie, kiedy (przez *Jamaikę*) nadeszły do *Anglii* wiadomości, w skutku których powstańcy pod dowództwem *Bolivara* d. 17 lutego niedaleko *Barcelony* na głowę zbici bydź mieli, donoszą wiadomości z *Barcelony* pod dniem 9tym, a wiadomosci z wyspy ś. *Tomasza* pod dniem 26stym lutego, zupełnie przeciwnie. Według nich, zbitem zostało woysko Królewskie na głowę d, 7 lutego w pobliskości *Juneal* (w stronie południowey od *Karakasu*) a woysko powstańcow, nazywaiące się raz *niepodległem*, drugi raz *oswobodzaiącem*, ciągnęło ku *Karakasowi*, które to miasto niezwłócznie zaiąć spodziewało się.

Stany Północno Amerykanskie.

Piszą z *Washingtonu* pod dniem 5tym marca „Czternasty kongres zakończył się tu dnia 3go marca; następuiącego dnia nowy prezydent, *James Monroe*, wprowadzony został na mieysce *Madisona*, i ze zwyczaynemi obrzędami przysięgę wykonał. Wystrzały działowe obwieściły dopełnienie tego obrzędu. Nazaiutrz prezydent zagaił posiedzenie 15go kongresu przez następuiącą mowę:

„Byłbym bez czucia, gdybym został niewzruszony na tak mocny dowód ufności, okazany dla mnie przez moich spółobywateli, powołaniem mię na wysoki urząd, do którego sprawowania dziś przystępuię. Dobrą swą opiniią o moiey służbie publiczney wyrazili oni w sposób obdarzaiący mię taką radością, którey wielkość ci tylko uczuć są zdolni, ktorzy wszystko łożą, aby na nią zasłużyć mogli

Uczucie to moje będzie się jeszcze powiększało przez wielkość powierzonego mi urzędu, tudzież przez naturę i rozciągłość jego obowiązków, z których należytém wypełnieniem ściśle się jednoczy dobro wielkiego i wolnego ludu. Przekonany o nieudolności moiey, nie mogę do niego przystępować bez wielkiey o ten skutek troskliwości. Nie przerażę się słuszną odpowiedzialnością, gdyż z ufnością na tém polegam, że w naylepszych usiłowaniach moich do podniesienia publicznego dobra, zasady moich pobudek należycie osądzone zostaną, a sprawowanie się moje rozważane będzie z tą prawością i łagodnością, którey w innych okolicznościach doznałem.

Było zwyczajem wszystkich znamienitych mężów, poprzedników moich, na wstępie do obowiązków pierwszego wykonawczego urzędu, wyłożyć zasady, których się w jego sprawowaniu trzymać mają. Gdy za ich czcigodnym postępować mam przykładem, naturalną koleją uwagę moję zwrócić powinienem na owe wielkie przyczyny, które do szczęśliwego teraźnieyszego położenia Stanów Zjednoczonych szczególniéy się przyłożyły. Poznanie ich naylepiey posłuży do wyświecenia naszych obowiązków, i stanie się światłem przewodniczącém w polityce, którey się na przyszłość trzymać mamy.

Od początku rewolucyi naszey do dnia dzisieyszego upłynęło lat blizko 40, a od wprowadzenia teraźnieyszey konstytucyi lat 28. Przez cały przeciąg tego okresu, Rząd (sprężystym nazywany) był Właściwym Rządem. *I jakiż był skutek? Dokądkolwiek uwagę naszę zwrócimy, wszędzie znaydujemy ciąg pobudek, winszowania sobie ustalenia naszego szczęścia. W ciągu tego okresu, trudnościami przeplatanego i nadzwyczaynemi wypadkami oznaczonego, zakwitnęły Stany Zjednoczone, sposobem przykładu niemającym. Obywatele byli szczęśliwi, a naród w pomyślności. Przez naszę konstytucyą stosunki wzajemne stanow zostały urządzone. Nowe stany do związku z nami są przypuszczone. Ziemia nasza przez sprawiedliwe i pełne chwały układy, z wielką początkowych Stanów korzyścią, powiększona. Stany między sobą, pod łagodnym systematem oycowskim rządu narodowego zabezpieczone są od niebezpieczeństwa zewnątrz; a w swych oddzielnych obrębach, przez mądry władz podział, są w przyzwoitych granicach uczestnikami naywyższey nad krajem władzy: ulepszyły policyą, pomnożyły zakłady i mają tę siłę i dóyrzałość, która jest naylepszym dowodem dobrego wykonywania praw zbawiennych. Spoyrzyymy na stan szczególnych osób: o jakże pyszny ukazuje się widok! Byłże kto w jakieykolwiek części ziemi stanów uciśniony? Zostałże kto osobistey wolności, albo własności swey pozbawiony? Byłyż na kogo wtłoczone kaydany, ze względu na cześć, którą Stwórcy swemu chciał składać?*

Wszystkich tych błogosławieństw nayobficiey zażywaliśmy, i z radością niewypowiedzianą dodaję, iż ani jeden człowiek za zdradę kraju śmiercią ukarany nie był. Może niektórzy z tych co właściwość rządu naszego do tych dobroczynnych obowiązków przywiązują, powątpiewają o doświadczeniach siły i mocy, którą, jako cząstka w wielkim szeregu narodów, utrzymujemy. Ale i w tém doświadczenie samo naypięknieyszemi obdarzyło nas skutkami. Gdy już nasza konstytucya czynną bydź zaczęła, wiele przednieyszych państw Europy bardzo wielkiey niespokoynosci, a niektóre okropnych doznały wstrząśnień. Toczyły się jedna po drugiey niszczące woyny, które ledwie niedawno ustały. Wśród wojen tych Stany Zjednoczone z różnych stron po nieprzyjacielsku bardzo napastowane były. Dobro ich wymagało, nie mieszać się do walki; domagać się sprawiedliwości od stron obrażających, a prawem i honorowém postępowaniem, u wszystkich skarbić i utrzymywać przyjaźń. Nakoniec woyna stała się nieunikniona, a koniec jey dowiódł, że rząd nasz i w naynieprzyjaźnieyszych okolicznościach dosyć jest dzielnym do wielkich doświadczeń. Nie potrzeba mi wspominać o cnotach narodu i bohaterskiey waleczności woyska, siły morskiey i milicyi. Jest to szczęściem rządu, pod którym żyjemy; rządu do każdego celu towarzyskich stosunków dostatecznego, we wszystkich swych gałęziach wybiernego, tak, że każdy obywatel przez wartość swoję może dostąpić naywyższych konstytucyą uznanych godności; rządu, który obroną jest dla każdego obywatela w zupełnem używaniu praw swoich, i umie zastaniać swóy naród od niesprawiedliwości obcych narodów.

Inne, wielkiey wagi, względy, zachęcają nas do kochania naszego związku i przywiązują do naszego rządu, który je utrzymuje. Położone pod umiarkowanym nieba pasem, który się przez kilka stopni szerokości rozciąga, cieszą się Stany Zjednoczone rozmaitością klimatu i rozmaitością produktów różnym mieyscom ziemi naszey właściwych. Przerznięte korytami rzek wielkich do oceanu wody swe wlewających, co do szczęśliwego położenia swey powierzchni, przewyższaią wszystkie kraje. Żyznością udarowana ziemia zawsze obfity przynosiła urodzay, w latach nawet mniey obfitych mieliśmy nad własną potrzebę, i drugim mogliśmy udzielać krajóm. To jest szczęściem że w całym naszym związku, żadney nie ma części, którey by szczególnieyszym nie było dobrem związek ten utrzymywać. Nasi spółobywatele północni, żeglugą morską zatrudnieni, znaydują zachęcenie, kiedy się stoją wynagrodzonymi przewozicielami wielkiego urodzaju innych części Stanów Zjednoczonych; mieszkańcy tych ostatnich nawzajem stają się nagrodzonymi; a tym czasem w tey jakby owocowey szkółce, tworzą się i doskonalą marynarze do utrzymania praw naszych. Rękodzielniom naszym udziela wsparcia polityka, która jest obrońcą i patronem domowego przemysłu, a w częściach kraju naszego mniey zagospodarzonych przządny i dobry znaydują odbyt. Takie jest położenie nasze, że każdego obywatela jest interesem przykładać się do jego utrzymania. (Dokończenie nastąpi.)

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIA

2. Od Intendencyi drugiego wóyska czyni się ogłoszenie: iż na dostarczenie prowiantu dla wóyska do *Chersońskiego*, *Berysławskiego*, *Mikołajewskiego*, i *Oczakowskiego* magazynow, od dnia 1go Julii teraźnieyszego roku do dnia 1go Julii następnego 1818 roku, a do *Odeskiego* i *Owidopolskiego* i w *Bessarabii* do *Akkermańskiego*, *Kiliyskiego* i *Zliczalskiego*, *Falczyńskiego*, *Fermoskiego*, *Reinskiego*, *Benderskiego* i *Kiszeniskiego*, od 1go januaryi do 1go julii następnego 1818 roku, mają się odbywać licytacye w *Ekaterynosławsku* i *Chersonie* w mieyscowych Izbach Skarbowych, w *Kiszeniewie* w *Bessarabskim* obwodowym Rządzie, i w *Krzemienczuku* w tamecznym magistracie mieskim, w terminach niżey wyliczonych: 1szym dnia 18go, 2gim dnia 21go, 3cim dnia 24go, przetargi w dniach 27m, 28m, i 30tym, następującego miesiąca apryla. We wszystkich przeznaczonych mieyscach targi będą się odbywały na jedne i też same artykuły, częściami i na cały ogół, tak, jak wiadomo, że we wszystkich tych mieyscach znaydują się sposoby do napełnienia tych magazynow przez letni transport; i wszędzie mogą się znaydować życzący podjąć się takowego dostarczenia ci, dla których daleka odległość może niepozwalać przybydź wszystkim najedno mieysce. Dla tego życzący podjąć się wzywają się na terminy naznaczone do mieysc pomienionych, z prawnemi i dostatecznemi w stosunku do podradu ewikcyami.

Ilość potrzeb, ile do każdego mianowicie magazynu i kondycye ogłoszone będą na licytacyach: poprzedniczo zaś Administracya Intendencyi w imieniu Naczelnego Dowódzcy obieauje regularną wypłatę pieniędzy w terminach regularnych przyjęcia dostarczenia, i niedopuszczenie żadnego rodzaju trudności.

Razem uwiadamia, iż podług Naywyższéy woli Jego Cesarskiey Mości od Zgromadzeń szlacheckich, kiedyby na samych targach oświadczyły chęć podjęcia się dostarczenia lub utrzymania, choćby na ogólnym prawie o podradach, pod imieniem Dworzaństwa całey gubernii, albo powiatu, z przyzwoitém tylko do tego pełnomocnictwem nie wymagają się osóbne ewikcye, ale zostawać będzie bezpieczeństwo dotrzymania na samey ufności stanowi temu należnéy i na jego majątkach.

Nakoniec dodaje się, iżby ktoby nie stawił się na targi, ani na przetargi, ten nie będzie dopuszczonym do czynienia dostarczeń, choćby oświadczone przez niego późniey ceny były niższe od ostatecznie przyjętych na targach.

Podpisano: Jenerał Intendent 2go Woyska M. Zukowski.

---

2. Od Mińskiego Rządu Guberskiego czyni się ogłoszenie, że w tuteyszey Izbie Skarbowey, na dostarczenie do Bobruyskiego Szpitala różnych potrzeb, będzie się odbywała licytacya w terminach: 1szym dnia 4go, 2gim dnia 7go, a 3cim ostatecznym dnia 11go następującego miesiąca Julii roku teraźnieyszego. Zatém, życzący sobie podjąć się takowego dostarczenia zechcą przybywać na pomienioną licytacyą z pewnemi ewikcyami, gdzie będą oświadczone warunki, i na jaką summę powinno bydź co rok dostarczenie. Dnia 23go kwietnia 1817 roku. Sekretarz Czerniejew.

---

2. Od Mińskiego Gubernskiego Rządu podaje się do wiadomości, że za okazaniem się niedoboru, w Guberniach tuteyszey, inflandskiey i estlandskiey, z utrzymywanych przez zeszłego Szambelana Wincentego Tołoczkę odkupu i akcyzy, będzie się przedawać kamienica o dwóch piętrach tegoż Tołoczki z officynami i pawilonem, w mieście Mińsku na ulicy Felicyańskiey sytuowana. Życzący kupić takowy dom ze wszystkiemi do niego należnościami, zechcą tu przybywać w terminach: pierwszym 18go, drugim 25 kwietnia; a trzecim ostatecznym 1go następującego miesiąca maja, teraźnieyszego roku, gdzie okazane będzie dokładne opisanie tego domu i jego przychodów. Roku 1817 kwietnia 4 dnia.
Sekretarz Czerniejew.

---

2 Rząd Miński Guberski uwiadamia, że za niedobór w Gubernii Witebskiey, w czasie trzymanego odkupu przez Obywatela Józefa Swięcickiego, kamienica kupca żyda mieszkaiącego w miescie nadetatowem Dokszycach teyże Gubernii, iako paręcznika za Józefa Swięcickiego, sytuowana w tymże mieście, wyprzedawać się będzie przez licytacyą. Życzący nabydź takowy dóm, zechcą tu zjechać na terminy: 1szy 25 kwietnia; drugi 1go; a 3ci ostateczny 7go następuiącego miesiąca maja, teraźnieyszego roku, gdzie znaydą wiadomość o dochodzie z tego domu. Roku 1817 kwietnia 4 dnia.
Sekretarz Czerniejew.

---

2. Teressa z Rzeczyńskich, naymłódsza z drugiey żony córka, ś. p. Ur. Andrzeja Rzeczyńskiego, a siostra UUr. Rozalii Chaganowskiey, Agnieszki Sokołowskiey, i Szymona Brata, z pierwszey zony oyca mego, spłodzonych, mieszkaiąca we wsi Gołdaszowie, w Pcie Olgopolskim, Guber. Podolskiey, szukam tegoż Brata mego Szymona Rzeczyńskiego; którego jeśli zyie, zaklinam i proszę aby mnie raczył w zawiadomić o mieyscu pobytu swego, pod adressem mego męża Ur. Teodora Jaworskiego, który we wsi rzeczoney zostaie w Obowiązku Nauczyciela.

2. Excerpt oświadczenia z Protokułu potocznego Ziem. Ptu Wileń. w dacie niżey wyrażaiącey się zapisanego, tegoż roku i mca dnia dwódziestego pierwszego pod Pieczęcią Urzędową Ziem. Ptu Wileń, stronie potrzebuiącey jest wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Aprila dziewiętnastego dnia.

Przed aktami Ziem. Ptu Wileń. stawaiąc osobiście WJPan Józef Towiański Ziem. Ptu. Wileń. Rejent oświadczenie wpisać do Protokułu podał w następney treści pisane — Niżey podpisany maiąc w dniu czternastym bieżącego mca i roku przyniesiony przez WJPana Piotra Dowgiałły Sowietn. i Strab. Ptu Upit. oblig w oryginale, jakby przez JW Józefa Straszewicza b. Podkom. Ptu Upit. temuż W. Piotrowi Dowgialle w roku tysiąc ośmset szesnastym Junii siódmego dnia wydany, do oblaty, z powodu nacisku podtenczas czynnościów w Kancellaryi niedostrzegłszy z pewnością wcisnienia słów ośm przed tysiącem i poprawy w tem stosunku liczby numeracyą oznaczoney takowego obligu aktykacyi sukcepte w protokule, zapisał bez wyjaśnienia i wyrażenia tych okoliczności i w takiey kolei extrakt teyże aktykacyi wydany stronie został — Lecz kiedy później ostrzeżonym został, że takowe słowa ośm przed tysiącem wciśnione i numeracyi poprawa są jakoby zdziałanemi, prosił tegoż samego W. Dowgiałły o zwrot oryginału i extraktu rzeczonego obligu, jedynie tylko do tego celu, iżby dokładnieysze onych można było uczynić — Obeyrzenie i w suscepta aktykacyi wypisać te wszystkie okoliczności, jakieby dostrzeżonemi w tym obligu zostały. W Dowgiałło ani oryginału ani też extraktu takowego obligu kommunikować oświadczaiącemu w żadnym w względzie nieraczył; jakowy krok gdy większą jeszcze supozycyą formować zdaie się, ażeby przeto ta niewinna pomyłka niemogła czasem jakiego praejuditium w rzeczy stanowić, ninieysze zapisuje oświadczenie. U tego oświadczenia podpis w Protokule taki.

Józef Towiański Ziem. Wileń. Rejent.
Zgodność z Protokułem swiadczę Józef Naborowski Rejent.

---

1 Podług postanowienia Namiestnika Królewskiego na dniu 26 Apryla zapadłego, Loterya na majętność Tyszowce w dzień 24 Junii bez żadney dalszey odwłoki odciągnioną zostanie. — Przeto i odebrałem od Dyrekcyi ostatni transport Biletow na oznaczoną Loteryą z potwierdzeniem, aby raporta moie, i pozostałe nie sprzedane bilety na 1szy Junii v. s. do Warszawy dostawił — A zatym uwiadamiam Publiczność, ktoby sobie życzył zostać uczestnikiem tey Loteryi, raczyłby pośpieszyć do oznaczonego terminu w Domie WW. Sikorskich na ulicy S. Michalskiey pod Nm 122. Cena Biletu zł. 22. Ktoby sobie życzył przez pocztę ma dołączyć portowe, pod Adressem Jakuba Lichtensztеyna.

Wyjeżdżają za granicę.

Ogłasza się raz pierwszy.

Wyjeżdża do Austryi Ludwik Piotrowski z żoną Ludwiką, siostrą Krystyną, i synem z potrzeby wód Lubieńskich.

Wyjeżdża za Granicę Anna Krystyna z Suthofow Dolmanowa Regestratorowa Kolleska.

Wyjeżdża do Austryi Obywatel Ptu Prużańskiego Kazimierz Muraczewski z służącym Bazylim Szumskim i Michałem Brunickim dla poratowania zdrowia na miesięcy sześć.

Ogłasza się raz drugi.

Obywatel Gubernii Wileńskiey Józef Kaszczyc do Włoch i Francyi dla polepszenia zdrowia.

Do miasta Królewca na miesięcy sześć Ignacy Dmuchowski Rotmitrz Powiatu Słonimskiego z Pisarzem swoim Macieiem Bułtuciem, lokaiem Jerzym Wasilkiewiczem, kucharzem Grzegorzem Olizerem i Furmanem Mikołaiem Jaworskim.

(Ogłasza się po raz trzeci.)

Ludwik Dombrowski Podkomorzy Trocki z trzema służącymi, Wincentym Hocką, Antynim Bekerem, i Józefem Wołodko. Do Królewca na miesięcy sześć.

Wyjeżdża za granicę do Włoch Ludwik Tarkwini z jednym służącym Antonim Peryno.

1. Wyjeżdża za granicę w królestwo Pruskie Markus Heiman na miesięcy cztery.

2 Mam zaszczyt uwiadomić Prześwietną Publiczność o mieszkaniu moim na ulicy Trockiey pod Nm 389 w Domie Lewikowskiego Szreyder Malarz Miniatur z Warszawy.

2. Jerzy Soroka były Sędzia a teraz Prezydent Ziemski Oszmiański, Józef Xiążę Giedroyć były Sędzia Grodz. a teraz Ziemski Wileń., Jozef Wrotnowski Sędzia Ziem. Trocki, Michał Syruć Sędzia Ziem. Kowieński, Andrzey Bobrowicz Sędzia Grodz. Zawileyski, Józef Kołyszko Sędzia Grodz. Wiłkomierski.

Oznaymujemy tym naszym obwieszczym listem, iż my na skutek dekretów 1810 roku marca 30 dnia jednego — A 1811 Februaryi 15 dnia drugiego w Sądzie Głównym Lit Wileń. 2go Departamentu zapadłych, do uczynienia Kredytorom z massy zeszłego Jana Müllera satysfakcyi, przeznaczeni będąc, że od daty podania ninieyszego obwieszczenia, dla dosyć uczynienia pomienionym Sądu Głównego Dekretom, do Kamienicy i Urodzonych Xawerego Sztabs Rotm., a Stanisława Sztabs Kapitana braci rodzonych Müllerów Sukcessorów Jana Müllera w Wilnie na Niemieckiey ulicy położoney, za Niedziel cztery niechybnie w komplecie dekretu 1810 marca 30 dnia oznaczonym zjedziemy i czynność naszą że ostatecznie jako po uzupełnionych już awizacyach w Kuryerze Litew. w dniach 12, 22 lipca 2 augusta 1811 roku za Nr. 55, 58 i 61 bez odkładow uskutecznimy, zapowiadamy którey, ażeby nikt pod żadnym pozorem zaprzeczyć i tamować nieważył się, oraz w admissyą rzeczy niepodawał, pod karami sprzeciwieństwa zastrzegamy.

Roku 1817 miesiąca Aprylа 24 dnia, Woźny świadczę, iż tego obwieszczenia kopije zgodne z ninieyszym autentykiem, w Imieniu Jerzego Soroki b. Sędziego, a teraz Prezydenta Ziem. Oszmiań. — Józefa Xięcia Giedroycia b. Sędziego Grodz., a teraz Ziem. Wileńgo — Józefa Wrotnowskiego Sędz. Ziem. Trockiego. — Michała Syrucia Sędz. Ziem. Kowień. — Andrzeja Bobrowicza Sędz. Grod. Zawileyskiego i Józefa Kołyszki Sędz. Grodz. Wiłkomierskiego z Instancyi W. JPana Ignacego Wołodkiewicza Starosty Hajewskiego, JP. Jakóba Liboszyca Doktora Medycyny oraz dalszych Kredytorów — 1szą JPanom Xaweremu Sztabs Rotm. i Sztabs Kapitanowi Stanisławowi Müllerom sukcesorom zeszłego Jana Müllera — 2gą Franciszce matce, Helenie corce, Franciszkowi, Józefowi, Alexandrowi i Kazimierzowi synom Swięcickim Sukcessorom zeszłego Franciszka Swięcickiego — 3cią Salomonowi Hertz Heymanowi Obywatelowi Wileńskiemu oczewisto w mieście Wilnie podałem, nie mniey dalszym Kredytorom i pretensorom do massy funduszów zeszłego Jana Müllera stosować mogących pretensyi dla niewiadomości przemieszkiwania onych, a dla wiadomości opublikować w Kuryerze Lit. Wileń podałem, i o czasie nastąpić mającey Exekucyi, Dekretów Sądu Gł. Litew. Wileń. 2go Departamentu za niedziel cztery od daty podania ninieyszego obwieszczenia, za przybyciem w komplecie Dekretem naznaczonych WW. JJPanów Urzędników do kamienicy zeszłego Jana Müllera na ulicy Niemieckiey w mieście Wilnie położoney, iż czynności swoje przedsięwezmą i uskutecznią oznaymiłem i opowiedziałem pisan ut supra. Bonawentura Bancewicz W. P. W.

Roku 1817 miesiąca apryla 25 dnia. Przed Aktami Ziemskiemi powiatu Wileńskiego stawając osobiście Woźny wyżey wyrażony takowe obwieszczenie zeznał.

Przyjąłem Józef Towiański Ziem. Wileń. Regent.

---

2. JW. Michał Straszewicz Marsz. b. Upitski i Kawaler, w rzeczy spadku po zeszłym bracie swoim rodzonym Józefie Straszewiczu Podkomorzym b. tegoż Ptu zaniosłszy tak w Ziemskich tameczych aktach pod dniem 19 marca, jako też w Sądzie Gł. Litewsko-Wileńskim dnia 10 Apr. w roku idącym publiczne Protesta. — Wszystkie fakta do rozszarpania teyże Sukcessyi pod różnemi względami i przez różne osoby datowane i dokonywaiące się obżalił. — Znayduiąc zaś w dniu 10 Apr. oblatowany w Kancellaryi Potocz. Ziem. Wileńskiey, przez W. Piotra Dowgiałłę Strabczego Upitskiego titulo oblig w dacie 1815 Julii 18 od zeszłego Józefa Sraszewicza sobie na rubli srebrnych 6,000 wydany, pieczętarstwem Michała Pillera i Karola Barona Szulca Assessora zaświadczony — powtóre w dniu 24 Apr. i inny titulo obligowany tranzakt od ś. p. Jozefa Straszewicza Podkom. W. Dowgiałłowi Strabczemu pod datą 1816 Julii 7 na czerw. złł. 8,000 z poprawek numeracyi wynikłe, temuż Pieczętarzami Pillerem, Szulcem, i A. Karabiewiczem Assessorem Niższego Upitskiego Sądu zaświadczony, a do aktów Ziem. Wileń Ingrossowany — Z przyczyny zaś poprawek w oblacie nie opisanych oświadczeniem WJP. Iózefa Towianskiego Vice-Rejenta tychże aktow afficyalisty w dniu 19 Apr. do jawney przywiedziony oboiętności — Niżeli oto wszystko (z kim wypadnie) działać drogą processu rzeczony JWżny Marszałek przedsięweźmie — Dopióro tylko w Imieniu jegoż zaniosłszy in loco w teyże Ziem. Wileń. Kancell. po dniem 21 Apr. idącego roku navurosczystszą przeciw W. Dowgiałłowi skargę — Przez awizacyą Gazetową wzywa i ostrzega wszystkich, aby wyrażonych datami i rzeczą obligow od W. Dowgiałły Strabczego dla właściwego bezpieczeństwa i pokoju nieraczyli nabywać. — Datt 1817 mca Apr. 23 dnia — Jako proszony podpisuię. Bernard Sobański.

---

2. Ja niżey podpisany mam sobie za powinność uwiadomić Publiczność, a tem samem i Dyrekcyą Loteryyną Warszawską iż przez pomyłkę były ogłoszone numera. Biletow na maiętność Tyszowce, za zgubione następne — 54,402, — 26,558, 26,559 a które nie są zgubionemi i znayduią się u właścicieli swoich — Lecz tylko numer 28,477 został zgubionym.

J. Lichtenschtein.

---

2. Niżey podpisany za prawem wieczysto przedażnym w roku ninieyszym dnia 17 Apr. wydanym, a tegoż miesiąca dnia 18 przed aktami Ziem. Ptu Wiłkom. przyznanym, nabyłem Folwark Woszokiany od WW. Dominika i Katarzyny Micewiczow Horod. Pttu Upit. a przyymuiąc długi do opłacenia przez tychże prawodawcow okazane, mam o nich przy prawie sporządzoną Tabellę z umieszczeniem wyrazaiących się JW. WW. Kredytorow, iako to: Justyna Siesickiego Prezyd., Mateusza Kiełbowskiego, Stankiewicza, Józefa Komara Regenta, Sienkiewicza Sędziego, Konczy Star Justyna Abramowicza Chor., Bolcewiczowę Marsz., Józefa Iszory, Sewer]ana Hopena Sędz. Gra., Piotra Hopena Sędz. Ziem., Ferdynanda i Ignacego Wołodkow, Ignacego Zelihowskiego, Charmańskiego Pisarza, Sukcessorow zeszłego Tadeusza Mackiewicza i Miłaszewicza Komor., którzy JWW. Kredytorowie, aby przez ninieyszą wiadomość upewnieni o obowiązku moim, raczyli w każdym czasie o winną dla siebie satysfakcyą przysyłać do Folwarku Rogowa mieysca mieszkania moiego naymocniey upraszam.

J. Komar Puł. w. p.

---

3. Wiktor Regulski obiąwszy w possessyą spadły na niego Sukcessyyny majątek miasteczko Czarnyostrow i Hłybokie nazywaiący się życzy oddać w dwunastą-letnią arędę. Jeżeliby kto miał chęć wzięcia onego niech się zgłosi do samego aktora Regulskiego mieszkającego w Kamieńcu Podolskim w domu Karmelitańskim lub do zarządzającego tymże majątkiem Adwokata Klemensa Marcinowskiego od którego i o warunkach poinformować się może.

---

3. Na skutek Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Wileńskiego Gubernskiego Rządu po Dziele Sukcessorów zmarłego Aloizego Karnera Burmistrza Wileńskiego wyszłego, dostawione przez opiekę nieletnich Karnerów do Magistratu Wileńskiego towary; z łańcuszkow złotych i Medalionów damskich, oraz z dalszych artykułów składające się; będą się wyprzedawać przez publiczną licytacyą w Ratuszu Wileńskim w Izbie Sądowey Magistratu, iakowa licytacya dnia szesnastego teraźnieyszego miesiąca Apryla popołudniu o godzinie trzeciey rozpoczętą zostanie, a wydzielone Schedy mieszkań z Exdywizyi majątku Tyszków to jest w Kamienicy w mieście Wilnie przy Hauptwachu pod Nr. 41 sytuowaney, także wyprzedawać się lub arędować będą w terminach zwyczaynie trzech to jest w dniach 14, 16, i 17 teraźnieyszego miesiąca Aprila w każdym popołudniu od godziny trzeciey aż do zachodu słońca, na mieyscu rzeczoneyże possessyi, o czém Magistrat Wileński publiczność zawiadamia — 1817 Apryla 11 dnia.

Józef Klimaszewski, Bur. M. G. W.
Dominik Rewkowski M. Wilna Regent.

DRUGI

Wilno dnia 1 maia 1817 Roku.

OGŁOSZENIA.

1. Rząd Uniwersytetu IMPERATORSKIEGO Wileńskiego podaje do publiczney wiadomości, że ma do wypuszczenia w arendowną possessyą dwa folwarki: jeden w Gubernii Wileńskiey w powiecie Szawelskim położony, zowiący się Tryszki, drugi w Gubernii Mohylewskiey w powiecie Sienneńskim nazwany Wacior. O dzierżawę Tryszek będą się czynić układy w Uniwersytecie Wileńskim i nato dzień 21 Maja teraźnieyszego iest przeznaczony, o drugi folwark Wacior układy będą robione w Gimnazyum Mohylewskim z tamecznym zastępcą Dyrektora szkół P. Lubieczankowskim, i do takowych układów dzień 12 czerwca miesiąca przyszłego przeznacza się. Ktokolwiek życzyłby sobie zadzierżawić z pomienionych folwarków, ma się stawić z prawną ewikcyą w terminach wyżey wyrażonych w Uniwersytecie Wileńskim i w Mohylewie w tamecznym Gimnazyum, gdzie znaydzie potrzebną informacyą o intracie roczney i warunkach Kontraktowych. Sekretarz Felix Mierzejewski.

---

1. Od Mińskiego Rządu Guberskiego ogłasza się, iż Mińskiey Gubernii, Mozyrskiego Ptu, w miasteczku Karolinie, czyli Jelsku, dziedzictwa tuteyszego Cywilnego Gubernatora, Radzcy Stanu i Kawalera Kazimierza Aloizego syna Sulistrowskiego, ustanawiaią się każdey niedzieli targi. i osóbno cztery jarmarki w roku: 1szy dnia 2 lutego, na Gromnice; 2gi w dzień Sgo Jerzego, dnia 23 Apryla; 3ci w dzień Stey Tróycy; a 4ty w dzień Pokrowy, dnia 1 Oktobra. Dnia 1 marca 1817 roku.
Sekretarz Nadworny Sowietnik Damian Czerniejew.

---

1. Kommissya do urządzenia Interessow Radziwiłłowskich ustanowiona, doświadczaiąc niemało zatrudnienia, z powodu podawania prożb w Materyach należnych do Cywilnego processu, i z uwagi że strony narażaiąc siebie na znaczne wydatki przejażdżkami do mieysca sądzenia się Kommissyi, a przychodząc ubocznie od przepisanego porządku, nie odpowiednie swoim życzeniom odbierać muszą rezolucye, ostrzega przez ninieysze ogłoszenie, iżby wszystkie Interessowane strony, w przyyściu do Kommissyi ściśle pilnowały się przepisów Organizacyi teyże Kommissyi, i szczególnie artykułu dwódziestego czwartego, w którym powiedziano „ Kommissya „ przystąpi do od sądzenia spraw Wierzycieli, stosuiąc się do przepisow statutu i Konstytucyi Litew„ skich; sprawy wprowadzane będą przez Pozwy wy„ rażaiące czas stawienia się, i aktoraty w pisywane do rejestrów na to przeznaczonych „ a ztąd podawane Prożby i innego tytułu pisma. w tym, co do Sądowego prawnego processu należy, przyymowane i rezelwowane nie będą, oraz obwieszczaią się wszyscy dożywotnicy i słudzy zeszłego Xięcia Dominika Radziwiłła, nie będący wstanie zrobienia o swoią należność depominku, iż do prowadzenia Interessow ich prawnym porządkiem w Kommissyi, na mocy Konstytucyi 1764 roku, dodani są za obrońców prawnych, WWJJPP. Konstanty Dąbrowski, i Józef Karczewski, i że do nich dowody swoie mogą oni tu do Wilna przesyłać — Protokuł za podpisem Prezessa i Członków Kommissyi. Datt 1817 roku Apr. 26 dnia.

Zgodno z Protokułem. Swiadczę Wincenty Ławrynowicz Jeneralny Sekretarz.

1. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski dla wynadgrodzenia długów zmarłego Wileń. Guberu Strabczego *Jana Sławińskiego* wyznaczony w mieście Wilnie w sali Kancellaryi Grodz. Wileń dopióro exystuiący, ieszcze raz uwiadamia wszystkich Kredytorow i Pretensorow pomienionego Strabczego Sławińskiego, iżby oni w stosunkach swoich od daty ninieyszey w przeciągu iednego miesiąca jawili się w sądzie ninieyszym, pod obawą przeznaczenia ammissyi na niestawaiących, gdyż w przeciąga wyrażonego czasu Sąd tenże ogólną Konkursową sprawę dla położenia oczewistego wyroku wezmie do uamowy. Działo się w Wilnie r. 1817 m. Apr. 28 dnia.
Jan Ciechanowiecki Sędzia Z. Wileń.
Karol Mosiewicz Sędzia Grodz Oszm.
Michał Sawicki Sędzia Grodz Wileń.

---

1. Józef Lawdanski Krayczy Pttu Rosieńskiego za Prawem wieczysto przedaznym od WJP. Stanisława Dobkiewicza b Sędziego Ziem. Pttu Rosień. w Roku teraźnieyszym 1817 marca 7 dnia i tegoż roku Apryla 5 dnia w Ziemstwie Rosieńskim przyznanym nabywszy dobra dziedziczne Noraycie Kiengie zwane ze wsiami Kutkiele, Linkiele i podobnież Kiengie pededworne, do nich przynależnemi w Pttcie Rosieńskim położone, z folwarkiem osobney Przykupli Ławże, Swierzewszyzna zowiącym się — Dekretem oczewistym Sądu Granicznego 1szey Instancyi okolnie zakopczone i odgraniczone, przyiąłem obowiązek deportowania tabelli długow przez wybywcę mnie podanych, tudzież wzaiemnie akceptowanych, na którey Kredytorowie nie pomieszczeni jeśliby się znaydować mogli po przemilczeniu lat trzech od daty zaiawioney przedszy do Istca wedle Prawa przeydą — O czém do trzykrotney awizacyi podaiąc wiadomość. Podpisuię się 1817 Apryla 24 dnia.

Józef Lawdanski.

---

1. Niżey piszący się, maiący sprawę w Sądzie Ziem. Ptu Słonimskiego z JWWJP. Józefem Aktualnym Stanu Konsyliarzem, Kazimierzem Sekretarzem byłey legacyi przy Dworze Berlińskim, Piotrem Podkomorzym Ptu Prużańskiego Szwykowskiemi, bracią miedzy sobą rodzonemi, o wydział schedy sobie należney z maiętności wyprzedanych po ś. p. Stefanie i Elżbiecie z Gąseckich Szwykowskich, którzy będąc bez dzietnemi, całkowity swóy maiątek w ziemi i summach w równy podział na domy Gąseckich i Szwykowskich przeznaczyli i zapisem prawnie sporządzonym dla tychże zabezpieczyli. — Do jakowego wydziału w równeyże części niżey podpisany ma Prawo na mocy zapisow podobnież porządkiem prawa sporządzonych od ś. p. żony swoiey z Szwykowskich Strawińskiey podówczas Podstarościny Słonim. rodzoney siostry obżałowanych. — Zżłący się Delator widzi potrzebę w tym prywatnym interessie objawić to w Kuryerze Litewskim dla tych tylko kogo interessuie; że w celu poszukiwania swey schedy wyniosł zapozew i położył ony w maiętności Bliżney oyczystey i dziedziczney JWW. Szwykowskich, do Ziemstwa Słonimskiego przez racyę że w tymże powiecie takowy maiątek iest położony: lecz w porę podania dowiaduie się, że też dobra przeznaczone są do przedaży; gdyby zatem podana żałoba nie była zmitrężoną ostrzega Delator pozew położonym iest na dniu 10 Apr. w roku ninieyszym a zeznany 11 eorundem — Przyznania zaś Prawa wieczystego i Intromissyi w żadnych aktach dotąd nie widzi, przeto oświadcza, iż nie czyni przeszkody ani nabywcy ani przedaiącym, lecz szczególniey unikaiące zwłoki legitymacya fori probować będzie w żałobie, którey treść o wydział schedy z wyprzedanych dóbr Czabiszek oraz tych co się zostały do wyiaśnienia dokumentu ś. p. Szwykowskich Skarbników Trockich, przez Komportacyą, jakowa wyiaśni że te nie są darem Sukcessyi ale wyraźnym

zapisem płeć męską razem z żeńską porównywaiącym, tudzież do obliczenia przed sądem iaka ilość na przepowiedzianą cząstkę z ziemi, z summ, odbieranych intrat i zredukowania ruchomości w każdym tytule stada i bydła wypada, tudzież o inne rozrachunki, jakowe porządnie przed sądem wyłuszczone zostaną — Domieszcza i to załący się że prócz uroczystego zapisu od naydroższey swey żony ma ieszcze oddzielny zapis od swey córki z teyże żony spłodzoney zostaiącey w małżeńskim stanie z JW. Radowićkim Marsz. Ptu Wołkowyskiego, która wziąwszy z daru oyca wyposążenie kilkakroć większe od wniosku swey matki nie w obligach lecz w naturze przez wdzięczność i przez upoważnienie daru swey matki dokumentem swym własnym prawnie sporządzonym i przyznanym, całkowitą schedę wyżey przepowiedzianą na imie oyca zatwierdziła, nieuchybiaiąc przeto nawykłego do domu J. WW. Szwykowskich uszanowania doprasza się o legitymacyę fori w Ziemstwie Słonimskiem

Wincenty Strawiński Vice-Marsz. Ptu Słonimskiego.

---

1. Jeśli w życiu Wincenty lub Apolonia Butkiewiczowie niech się jawią do Wilna, gdyż folwark Sowidańce jest oswobodzony jakoż zaponiesioną szkodę przez ogień dla nich sądzono rub. sr. 120 bryczka na zielonym moście umnie do przedania znayduie się.

Marcyanna Zasadzka.

---

2. Niżey podpisana czyni niniejszą awizacyą przez publiczne gazetę; iż pozeszłym ś p. Ignacym Ludkiewiczu Marszałku powiatu Szawelskiego pozostałe dobra ruchome i nieruchome w różnych powiatach leżące; niezostały jeszcze wedle Prawa między rodzeństwem rozdzielone, z takowych i niżey podpisaney jako córce Scheda przynależy; gdyby zatym o takowe dobra nikt w żadne układy zastawy, Dziedzictwa lub Hypoteki niewchodził przez niniejszą odezwę jako sukcesorka ostrzega.

Teressa Ludkiewiczówna.

---

1 Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego Ziem. Pttu Wileń. w dacie niżey wyrażaiącey się zapisanego et Eorundem pod Pieczęcią Urzędową Ziem. tegoż Pttu iest wydan, roku 1817 mca Aprila 30 dnia.

Przed Aktami Ziem. Ptu Wileń. stawaiąc osobiście WJP. Joachim Romanowicz Koll. Sekr. oświadczenie w poniższych słowach wpisać do Protokułu podał: Oświadczenie imieniem WJPana Xawerego Zawiszy b. Reg. Ziem. Troc. w rzeczy następney czyni się — Abel Sołowieyczyk kupiec i obywatel Kowień. za kontraktem sobie wydanym od JW. Hrabi Wincentego Tyszkiewicza Referendarza W. X. L. w dobrach Łokoysk zwanych w Gubernii Mińskiev w Pie Borysow. leżących wyrabiał puszczę Łohoyską całkowicie na Port Królewiecki na brusy towarne rozmaitego gatunku — Oświadczaiący się Xawery Zawisza Regent Ziem. Trocki w tę porę zostawał pełnomocnym Kommissarzem w tychże dobrach Łohoysku, kiedy na wielokrotne domaganie się u Abela Sołowieyczyka, aby do Rachunku przystąpiono w celu rozpłacenia się za karteczkami przez Szafarzow i samego Kupca wydawanemi, lecz dotąd satysfakcya nienastąpiła, samże Abel Sołowieyczyk umarł, a sukcessorowie iego naturalni spadki po nim biorący przez oświadczenie w Kancellaryi Ziem. Kowień w roku 1816 Nowem. 10 dnia uczynione i w gazecie Kuryera Litew. pod Nm 95 tegoż roku i mca 24 dnia umieszczone donoszą, iż ich oyciec prócz małych summ u siebie lokowanych żadnych długow niemiał, przy tym zastrzegaią, iż ktoby swoiey pretensyi nie oświadczył do sześciu miesięcy ma utracać prawo dochodzenia oney — Przeto W. Xawery Zawisza przed Sądem Ziem. Wileń. oświadcza się i przez awizacyą potróyną umieszczeniem do Kuryera Litew. Sukcessorow zeszłego Abela Sołowieyczyka zawiadomić determinuie, a ieśliby ciż Sukcessorowie oświadczaiącemu się podług rachunku i przekonania, w naykrótszym czasie dobrowolnie nieopłacili należności, że drogą processu dochodzić będzie zastrzega — U tego oświadczenia podpis w protokule następny: iako proszony podpisuię się Joachim Romanowicz.

Zgodno z Protokułem świadczę, Józef Towiański Ziem. Pttu Wileń. Regent.

---

1 Wypis z ksiąg Ziem. Pttu Wileńsk. — roku 1817 mca Apr. 28 dnia — Przed Aktami Ziemsk. Ptu Wileń. stawaiąc osobiście JP. Alexander Janulewicz oświadczenie poniższe do Akt podał następnie pisane — Niżey podpisany w roku 1802 Julii 8 dnia w gwałtownych nie tylko maiątek, ale i osobę WJP. Klemensa Kiełpsza Deputata Sądu Gł. Lit. interessuiących potrzebach, pożyczyłem czerw. zł. hollenderskich ważnych sztuk 1000 na własnoręczny tegoż WJPana Kiełpszy, z terminem oddania z 1803 Julii 8 dnia Dokument — Po iakowem pożyczeniu gdy dotąd WJP. Kiełpsz winney nieczyniąc satysfakcyi, przeniosł swe mieszkanie w odległe Guberniow Ruskich ustronia, a Zlcy Lachnicki, aż dopiero odbiera wiadomość; że tenże WJP. Klemens Kiełpsz osiadł w Gubernii Witebskiey na maiątku sukcessyą sobie spadłym, przedsiębiorąc zatem szukać zawnioney mnie należności, aby Debitor w dawności, lub przemilczeniu, do których sam dał okazyą nie szukał dla siebie iakowey zasłony, niżey podpisany niniejsze do Akt Ziem. Ptu Wilev. podaie oświadczenie — 1817 26 Apr. Wilno — U tego oświadczenia podpis zanoszącego takowy: Antoni Dyzm. Lachnicki Radca Stanu Orderu ś. Anny drugiego stopnia kawaler — Po podaniu do Akt iest takowe oświaczenie w Xięgi Ziem. Ptu Wileń. w pisane, z których i ten wypis pod pieczęcią Ziem. tegoż Ptu iest wydan — Correctum Józef Naborowski Regent Ziem. Wileń.

---

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski za Remissą Sądu Głgo 2go Departamentu Mińskiego, w dacie 1814 roku 7bra 430 dnia zapadłą dla rozdziału maiątku Mniszan w Gubernii i Powiecie Mińskim położonego na satysfakcyą wierzycieli zeszłego Antoniego Bohdanowicza przeznaczony, w skutek pomienioney Remissy w roku 1815 maja 4 dn a do maiątku Mniszan zjechawszy preliminarne czynności pierwszemu zjezdowi właściwe zaskutecznił, a dla oczewistey rozprawy drugi termin na dzień 18 Augusta przeszłego 1815 roku naznaczył i w celu zawiadomienia Kredytorow, tak stawaiących, iak i niestawaiących o powtórnym zjezdzie przez awizacyą do Gazety Kuryera Littgo podaną upewnił — Lecz kiedy w oznaczonym, przez Awizacyą terminie dla legalnych przyczyn tenże Sąd do Mniszan zjechać niemógł, a przez to bieg czynności Exdywizorskich po niniejszą datą był zastanowiony, powodem zaś przeznaczonego od Sądu Głgo 2go Departamentu Gubernii Mińskiey dla pomienioney Exdywizyi nowego terminu — Gdy Sąd Exdywizorski w dniu 10 presentium do Mniszan zjechał, a ze strony Wierzycieli potrzebney gotowości nieznalazł — Przeto widząc konieczną potrzebę dla usposobienia się samych że Wierzycieli odroczenia terminu takowy na dzień siódmy Nowembra bieżącego roku naznaczył — Wciągu którego, ażeby strony, komportacyą swoich Dokumentow do Kancellaryi Ziem. Mińsk. na dzień 20 Julii bieżącego roku na persystencyą osmiotniedzielną z wolną nawzaiem onych komunikacyą dawały zakreślił, azeby więc wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie na wyż rzeczony termin sub ammissione rei do Mniszan z dowodami swoich pretensorow iawili się zastrzega — Roku 1817 mca Apr. 11 dnia, Ignacy Bucewicz Podsędek Ziem. Ptu Mińsk. Prez. Exdyw., Michał Orzelski Podsędek Ziem. Pttu Ihumeńsk. Exdyw., Wiktor Jabłoński Podsędek Ziem. Ptu Słuckiego Exdyw., Michał Mackiewicz Regent Sądow Exdyw.

TRZECI